

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Рік 1921.

Видано дня 21. лютого.

Ч. 1.

Йосафат Коциловський

Божою Милостію і благословенням Апостольського Римського
Престола

Епископ Перемиський, Самбірський і Сяніцький
ВСЕЧЕСНІЙШОМУ ДУХОВЕНСТВУ І ВІРНИМ НАШОЇ ЕПАРХІЇ
Мир в Господі і Архієрейське благословенє!

Тяжкі се були часи, які переживала св. католицька Церква в р. 1870. Свят. Отець Папа Римський опинився тоді в полоні збунтованих італійських військ, єресі в негідний спосіб підкопували повагу Христового Намісника, ліберальні безбожні правительства зірвали угоду, яку перед тим були заключили з Церквою а на саму Церкву змагалися накинати пута неволі.

Здавалось, що всьо страчене. Здавалось, що всі добутки праці св. Духа в Церкві, що вся праця труженників для слави Божої, під подувом тодішньої революції піде на марно, пропаде.

Жадна природна земна сила не була тоді в можности зарадити лиху. Але зітхання сердець вірних Ісусови, неслись перед престіл Всевишнього і просили о поміч, благали о милосерде. Подібно як перед приходом на світ Спасителя уможовали тоді праведні Бога: „яві нам Господи милость твою, і спасенє твоє даждь нам“ (псл. 84. 8).

Тодішній св. Отець Папа Пій IX, в пересвідченню,

що поміч Святих має в Бога велику силу, звертає свої очі на св. Йосифа, і дня 8. грудня 1870 р. проголошує Його. Покровителем католицької Церкви.

Від цієї хвили починається зворот до кращого. Почитання св. Йосифа Обручника між Христовими вірними росте — змагається, а в слід за цим і Церков і Апостольський Престол відносять перемогу над ворогами і прибираються у новий блиск надземської слави.

Заворушення теперішнього часу, безнадійне економічне положення по світовій війні, надмірна жадоба багатств і непогамовані пристрасті у клас непоміщуваних, порушення шлюбної вірності, нешанування батьків і старших, загроза страшного суспільного перевороту, який віщує лише знищення всієї культури і релігійності, — спонукали і теперішнього Св. Отця звернутися з вірними своїми дітьми цілого католицького світа до св. Йосифа Обручника о поміч для людського роду. Нагоду до цього дала св. Вітцєви п'ятидесятилітня ювілейна річниця проголошення св. Йосифа Обручника покровителем католицької Церкви. А що зле понятий соціалізм став загальною язвою нинішньої суспільності, і загрожує своїми погубними наслідками в першій мірі тим, що працею своїх рук заробляють на життя, тож св. Отець у своїм всесвітнім посланні з дня 25. липня 1920 р. вказує в першій мірі робучій верстві людського роду на те, що св. Йосиф переводив своє життя в тих самих умовах, що і вони, а Христос Господь, мимо сего, що був Єдинородним Сином Предвічного Вітця, хотів називатися „сином робітника“. Бо дім в Назареті хоч був домом убогости і праці, але рівночасно був і місцем найвищих чеснот і найсовершеннішого щастя. »Нехай проте, — каже св. Отець, всі навчаються в школі св. Йосифа глядіти на переминаючі добра цієї землі в світлі непереминаючих діб вічних. Нехай надія небесних діб стане для них потіхою в терпіннях дочасного життя. Нехай з'уміють збирати собі тут заслуги на майбутнє життя через піддання себе Божій волі, через самовідречення, справедливість, побожність. Особливо що до робітників, мило нам пригадати їм слова бл. п. Нашого Попередника, Льва XIII, які висказав в сім предметі, а так влучні, що здається, годі сказати щось відповіднішого: »Цього рода гадки повинні додати мужности і повернути рівновагу духа терплячим і всім тим, що заробляють на життя працею своїх рук. Бо

певна річ, що вільно їм двигатися зі стану нужди і поправляти своє положення справедливими середниками, але ані справедливість ані розум не дають їм права до цього, щоби вивертали лад намірений Божим Провидінням. Що більше, ужиття середників перемоги, змагання увести в гру насильство і заколот, будуть лише нерозсудним вирахованням, яке звичайно інакше не кінчиться, як погіршенням нещасливого стану, який хотілося направити. Робітники дадуть доказ розуму, если не дозволять звестися обітницям прихильників розладу, а зложать своє уповання в примірі життя св. Йосифа і в любові Матери-Церкви, яка з кожним днем все більше старається помочи їм в їх судьбі.»

»В міру як серед вірних поширяться почитання св. Йосифа, можна буде надіятися також сучасного зросту набоженства до св. Родини з Назарету, якої Він був головою. Бо ці два набоженства є зі собою тісно злучені і одно є природним впливом з другого. Св. Йосиф веде нас до Марії, а Марія до жерела всякої святости, до Ісуса, який своїм послухом для Йосифа і Марії, освятив родинні чесноти. Нашим найгорячішим бажанням є, — каже св. Отець, побачити всі християнські родини оновлені і перетворені після сих великих чеснот. Бо людська суспільність ґрунтується на родинях, і в дні, в котрім родинне життя відновиться, в котрім віджиє супружа святість, згода і вірність, в тім дні у цілім організмі людської суспільности начне кружляти нова, чиста кров. Се буде день, в котрім побачимо віднову і розцвіт обичаїв не лише одиниць але і цілих суспільностей і народів.»

При кінці свого послання взиває св. Отець католицьких Єпископів цілого світа, щоби заохочували вірних до як найгорячішої набожності до св. Йосифа в цих так важких і переломових часах, які переживає тепер католицька Церква. Поручає присвячувати св. Йосифови один день (середа) в тижни, і один місяць в році. Звертає увагу на сю обставину, що св. Йосиф є особливішим покровителем всіх умираючих, і тому заохочує нас, щоби ми просили св. Йосифа о ласку витревання в добрім аж до смерті, з кріпким упованням віддаючи під Його покров цю найважливішу хвилю нашого життя, що від неї зависить наше вічне життя, — а в кінці розпоряджує, щоби в цілім католицьким світі почавши від дня 8. грудня 1920 р. через цілий рік уряджувано торжественні богослуження в честь

св. Йосифа, та уділяє всім тим, що будуть брати участь в цих богослуженнях. повний відпуст, який можна буде позискати під звичайно приписаними услів'ями.

З такимто посланням звернувся Св. Отець Папа Римський до всіх народів світа. Всіх закликає, всіх хоче привести до стіп св. Йосифа, і має надію, що св. Йосиф, порушений молитвами цілого світа, тим усильнійше буде вставлятися за св. католицьку Церков і умолисть Всемогучого Бога, щоби змилосердився над нещасним людським родом і відвернув від нього ті нещастя, на які він за так численні гріхи заслужив.

Це правда, що кожному народови потреба опіки св. Йосифа, але здається що в першій мірі потреба її нашому народови. Бо много в нас нещастя, много-премного всякого горя. Кілько то в нас знищення, кілько невідбудованих сіл, хат і церковей?! кілько убогих, що без хліба і топлива примірають з голоду і холоду?! Кілько то сиріт що підчас війни втратили своїх родичів і витягають тепер до нас свої рученята і просять нас о хліб і науку?! Кілько то господарств по селах нидіє — пропадає, бо або бракує худібки щоби нею обробити землю, або — що гірше, бракує і рук до праці, бо ті, що перше її обробляли, може лягли головами у борбі за лучшу долю свого народу?

Крім сих о много гірші нещастя навістили нашу країну. Згадаймо, в як многих супружествах нарушена через сю війну вірність супружа? Чоловік на війні, довго не вертав, вісти були навіть, що здаецьця погіб, а жінка в хаті згодом освоїлась з тим, допустила до серця покусу, а за цим і образу Бога... А кілько то случаїв таких було, що ізза браку мужеського надзору в хаті, молоді дівчата дозволили звести себе на манівці? Кілько то наших молодців через війну змінилося? О! коби на ліпше! Правда вернули вони і оповідають о ріжних краях і обичаях, кажуть, що багато бачили, що много навчилися. Але старі батьки, що лишилися в селі вірні Богови, що тепер крізь сльози дивляться на цю заграничну науку своїх синів, кажуть, що ліпшеби було, слиби вони були цієї мудрої науки і не закоштували, бо з нею стратили вони і віру, а тепер чваняться перед другими, що їм тепер вже не потреба ні

Бога, ні священика, ні Церкви. О! багато, багато є таких. Вони змінилися, але на гірше.

А безбожні брошури і часописі, особливо з Америки? Кілько то вони зла наносять душам? Всі вони, як на один приказ, одно лишень голосять і одно лишень мають на цілі, а це: вирвати віру з сердець і позбавити їх цього найдорожчого і найціннішого скарбу, який чоловік має на цім світі. Правда, що всі вони також говорять о вірі, о душі, о небі, о пеклі, о чистилищі, але лишень на це, щоби висміяти науку Ісуса Христа і заперечити Його Божество. Дійсно, кілько то вони вже душ зіпсували і погубили, ті злі часописі. Особливо між нашою молодіжю. Бо старший чоловік, що то вже зазнав не одного і зла і добра, не так легко дасться звести такій часописі; але молодий, що ще не зазнав нічого, ще не мав нагоди набідуватися і добачувати у всіх злиднях руку Милосерного Бога, всього чіпається і до всього душею прилягне, коби воно лишень дозволяло йому свobodно жити.

Так отже зла між нами багато-багато; виглядає так, неначеб всі пекольні сили завзялися на наш нарід; з усіх сторін на нього нападають, щоби нанести йому загибіль дочасну і вічну.

Але чиж задля того попадати мем в зневіру? або може віддаватися розпуці? О! нема більшої отруї для людського серця, як зневіра, як розпука. Віруючий християнин не знає що то зневіра, що це розпука. Християнин, що має Бога в серцю, знає, що Господь Бог є всемогучий, що Він, а не хто инчий управляє нашою землею і цілим світом. Знає, що лишень від Нього зависить судьба всіх народів, всіх держав і кожного чоловіка з окрема. »Кто же естъ творяй поднебесную, і яже в ней всяческая?« (Йов. 34.13) »Вам же і власи главніі ізочтени суть. Не убойтеся убо« (Мт. 10. 30). Вірить, що Бог обдаровує добром всі народи але що Він допускає на них і нещастє, чи для цього, щоби дати їм нагоду надоложити за провини, чи яко допуст для їх зросту в чесноті.

Сли проте нещастя в нашім народі так змоглися, тим більше повинні ми звернутися до Бога, і за посередництвом Його Святих просити о милосерде і помиловання.

Послухаймо проте голосу теперішнього Христового Намісника Папи Венедикта XV і возьмім собі за нашого Опікуна св. Йосифа, Обручника Преч. Діви Марії. Йому

віддаймо всі наші справи, всю нашу долю. Він так могутий наш Заступник перед Богом, що зможе для нас, для нашої Епархії, для цілого нашого народу випросити всь, чого йому потреба для щастя туземного і вічного. Його поставив Господь Бог паном цього світа, свого дому і князем всього свого маєтку, ц. є. душ наших. «Постави его господина дому своєму і князя всему стяжанію своєму». (Псл. 104. 21). Св. Йосиф, це наш пан, це князь наших душ. Вибрати собі Його за опікуна, це нічо инчого, як сповнити у тім Божу волю. Як Бог хотів, щоби св. Йосиф опікувався Ісусом і всім що до Него належало, так також хоче, щоби на завсігди опікувався всіми тими, що суть «наслідієм» Ісуса, що суть відкуплені Прсв. Його Кровію. Одним словом: св. Йосиф, це з волі Божої перший і наймогутіший Опікун кожного чоловіка, кожної родини, держави, кожного народу!

Наша Церков учить нас, як маємо сю правду розуміти, бо від давен давна в богослуженнях аж два рази в році, в недалеких від себе відступах приказує нам святкувати пам'ять св. Йосифа Обручника, а іменно, в другий день Різдвяних Свят і в першу неділю по сих Святах. Крім сего присвячує пам'яті св. Йосифа Обручника цілий місяць жовтень, а особливійшими набоженствами і осібною молитвою, яку в сім місяці кожного дня відмавляємо по Службі Божій, стараєся віддавати честь сему великому Святому.

Повтаряю проте, ідім за голосом Святійшого Вітця і голосом св. Церкви, і всі разом як і кождий з осібна, торжественно, виберім собі св. Йосифа нашим Опікуном, нашим Покровителем. Скажім Йому: Св. Йосифе, Обручнице Пречистої Богородиці! отсе я, перед лицем Бога в Тройці Єдиного, перед лицем Пречистої Діви Марії, перед всіми хорами св. Ангелів Божих і ликами всіх Святих, хоч негідний цієї ласки, вибираю собі Тебе за мого Заступника, за мого Опікуна і Покровителя, і Тобі віддаю моє тіло, мої змисли, мою душу, розум і волю, і усильно прошу Тебе о це, випроси мені у Господа Бога ласку праведно жити і витревати в добрім аж до смерті, так щоби я через щасливу смерть, завдяки Твому могутньому Заступництву, став гідним осягнути вічну славу в небі.

Але це ще не всьо. Це ще не вистарчить, вибрати собі св. Йосифа за нашого Покровителя. Через те св. Йосиф ще не стане нашим Покровителем.

Щоби удостоїтися цієї ласки, треба нам наслідувати св. Йосифа в його чеснотах. Треба змінити своє життя, треба позбутися і стеречися гріха, треба полюбити Божий закон, треба полюбити Ісуса і Марію, Пречисту Богородицю. Треба часто застнавлятися над життям св. Йосифа і розважати Його великі чесноти, яких нам дав примір. Доперва тоді св. Йосиф буде дійсно нашим опікуном.

Котріж то чесноти св. Йосифа на першій місци маємо наслідувати?

Передівсім чесноту віри. «Без віри, не можливо угодити Богу» (Евр. 11. 6.), — без віри не можна Господу Богови подобатися. Ся чеснота є початком людського спасення, основою і коренем всякого оправдання (Соб. Трид. зас. VI., гл. 8.) А святе Письмо говорить, що хто хоче праведно жити, мусить вірою жити. «Праведний от віри жив будет» (Гал. 3. 11.)

Ця чеснота перед всіма инчими прикрашувала душу св. Йосифа. Скоро лишень почув в сні від Божого Ангела слова: «Йосифе, сине Давидов, не убойся пріяти Маріям жени твоея; рождшее бо ся в ней от Духа єсть свята» (Мт. 1. 20.), сейчас кріпко повірив, що Ісус є Богом, що Марія, Його подруга, є Дівою і стане Матерію Бога. Повірив і після цієї віри поступав.

Так і ми, дорогі в Христі, повинні за приміром св. Йосифа кріпко вірити в сю підставну правду віри, з котрої випливають всі инчі. Ся кріпко віримо що Ісус є Богом, тоді ніколи не будемо сумніватися о ніякій инчій правді віри. Тоді ніколи не будемо прислухуватися бесідам, що сю науку перекручують або її безчестять. Коли кріпко вірити будемо, що Ісус є Богом, тоді радо будемо почитати також і Його Боже Серце і Його Пречисту Матір, а належите почитання Божої Матери це знак, по яким пізнаємо душі призначені до небесного щастя.

Віра є підставою любови Бога і любови ближнього. Ісус Христос сказав нам що: »в сію обою заповідію, весь закон і пророци висять« (Мт. 22. 40). На любови Бога і ближнього основується ціла Христова наука.

Єсли хочемо побудувати хату, не ідемо на воду, на море, ані на пісок, але шукаємо твердого ґрунту, і на

тім ґрунті кладемо підвалини — фундамент під хату; так само і коли хочемо побудувати хату християнських чеснот кладемо фундаменти цієї хати на твердому ґрунті: цим ґрунтом се віра в Ісуса, Бога і Спасителя нашого, а підвалинами цієї хати, се любов Бога і любов нашого ближнього.

Сими двома чеснотами відзначався св. Йосиф. Любов Бога улекшувала йому всі терпіння і труди поношені для Ісуса і Марії, а любов ближнього спонукала його рішити ся радше опустити Преч. Діву, як допустити підозріння що до Єї Пречистого Божого Материнства. Наслідуймо і ми св. Йосифа в тих чеснотах, а тоді і для нас легкими будуть всі терпіння і противности, від яких не є вільне життя ніякого чоловіка на землі, тоді і ми ні гадками, ні словами, ні ділами не будемо кривдити наших ближніх.

Щож сказати нам о дальших чеснотах св. Обручника Марії? Що сказати о послузі для Божої волі, що спонукує його сповняти як найточнійше всьо, що Боже Провидіння розпорядило зглядом Ісуса і Марії. Пригадаймо собі Його подорож до Вєфлеєма, де прийшло на світ Боже Дитячко, пригадаймо собі обряд Обрізання Ісуса виконаний точно після приписів Старого Завіта, — подорож до Єрусалимської святині, щоби виконати це, що закон Мойсея приказував і пожертвувати Ісуса Господу Богови, — утечу до Єгипту і поворот відтам, — життя в Назареті і т. п. Як св. Йосиф всюди совершенно послушний! Не нарікає, не отягає ся, не зволікає ніколи виповнити все Божу волю. О коби то і ми вірно Його у тім наслідували.

Щож сказати нам дальше про інші чесноти? Про чесноту чистоти, через яку св. Йосиф удостоїв ся стати найгіднішим Сторожом Пречистої чистоти Марії і Єї дівственного Божого Материнства? Про чесноту терпеливості, лагідності, покори, повздержности, побожности і інші многі, яких у душі св. Йосифа є незглубиме море, котрого ніяке людське перо описати, ані ніякі людські уста переповісти не в силі? Сими чеснотами св. Йосиф перевищає кожного і найвисшого Святого в небі, а лишень одна одинока Марія, Його Пречиста подруга, була святійшою, і тому лишень Вона одинока тішить ся в небі висшою славою.

Треба нам проте ті чесноти св. Йосифа часто розважати, треба нам старатися наслідувати Його в них і старатися жити життям подібним до Його життя. Доперва тоді щирою буде наша посвята св. Йосифови, Його вибір

за нашого Опікуна, нашого Покровителя. Доперва тоді возьме св. Йосиф у свої могуті руки сульбу нашого життя. Під Його Покровом доперва тоді будемо могли спокійно глядіти в будучність, без страху о наше вічне спасення.

Додаймо проте до висше наведених слів посвяти ще і сі: Святий Йосифе Обручнице Пречистої Богородиці! Вибираючи Тебе за мого Опікуна і Покровителя, прирікаю Тобі, що о скільки це буде можливе о моїх слабих силах, буду старати ся не образити вже Господа Бога ніколи жадним гріхом, буду все жалувати за мої давні гріхи і буду ціле моє життя, яке мені ще лишається, старати ся наслідувати Тебе у Твоїх чеснотах. Прошу лишень Тебе і благаю, упроси мені в Ісуса, Спасителя світа благословення для цієї моєї посвяти і потрібну ласку, щоби я вірно і точно додержав все те, що тепер Тобі прирік.

Щоби помочи Вам, — дорогі в Христі, до цього, щоби Ви стали ся гідними Опікунства і Покровительства св. Обручника Марії, я ідучи за волею і вказівками Св. Вітця Папи Венедикта XV., заряджую у моїй Епархії що слідує:

1. Всечесні отці Душпастирі будуть старатися в сім році об'учити належито своїх вірних о великій гідности і святости св. Йосифа Обручника, подаючи їм в як найприступніший спосіб до наслідування Його великі чесноти.

2. В кожду другу неділю місяця пополудни, будуть Всеч. Отці у всіх церквах відправляти молебен в честь св. Йосифа Обручника*), зі Суплікацією і благословенням Нсв. Тайнами, а о скільки можна і з відповідною наукою.

3. Цілий місяць жовтень цього року, має бути в особливий спосіб посвячений почитанню св. Йосифа, подібно як посвячуємо місяць май почитанню Преч. Діви Марії, а місяць червень почитанню Прсв. Серца Ісуса. В сім місяці всюди у всіх церквах в Епархії, в котрих лишень можна, — а це під особистою відвічальністю дотичного душпастиря, відправляти належить кожного дня молебен в честь св. Йосифа, рівнож — о скільки можливе, з відповідною наукою, а в другу неділю місяця жовтня, се є в 18-у неділю по Сош. св. Духа в д. 23. н. ст., відправимо у всіх

*) Спосіб, як належить відправляти молебен, подає ся понизше.

церквах Епархії головне торжественне богослуження.*) В сім дни всі вірні, що висповідують ся і запричащують ся, будуть могли позискати совершенний відпуст.

ОО. Душпастирі, що мають більше церквей, будуть обов'язані у всіх тих церквах відправити в найблизших неділях по другій неділі в жовтні ті самі богослуження по черзі з тим, що вірні їх парохій, які ще не позискали совершенного відпусту, будуть могли його позискати тоді. Зарядити належить так, щоби в цілій Нашій Епархії не було ні одної церковці, в котрійби не відправлено згаданого торжественного богослуження, і щоби всі в Епархії позискали совершенний відпуст.

Прийми св. Йосифе, Обручнице Пречистої Богоматери, сю нашу добру волю і сі постанови, якими бажаємо звеличати Тебе у сім році нашими молитвами і богослуженнями; упроси нам Божого благословення, щоби всі, ми священники і всі вірні нашої Епархії, пізнали і зрозуміли, як великим Ти Святим, як могучим Ти Покровителем вселеної. Ти, котрого просьбі Ісус опертися не в силі, упроси нам в нашого Спасителя потрібної помочи до достойного звеличання Тебе, — отвори нам молитвами Твоїми Пресвяте Серце Ісуса, сю невичерпану скарбницю благодати і злій її в обильности на цілу нашу Епархію і цілий наш нарід, щоби ми всі укріплені Божою ласкою мужно і невпинно працювали над освяченням наших душ і душ наших ближніх.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа зі всіми вами.

Дано в Перемишлі дня 31. січня 1921 р.

† ЙОСАФАТ

Епп.

---

*) Подрібний порядок торжества буде поданий до відома вчас — пізніше.

Повисше послання належить перечитати народови в церкві замість проповіді в найблизшу неділю по його отриманню, згідно і в слідуючих неділях, сли парохія має більше церквей!

обичне — Тропар і Кондак св. Йосифа — Величання св. Йосифови зі стихами з Утрени — відтак Євангеліє з Утрени з усіма елементами, які до него входять, — »Паки паки приклонше коліні«, молитва »К тобі блаженний Йосифе« і 3. »Богородице Діво« відмовлені разом з народом (гл. низше), — Єктенія сугуба, малий отпуст і »Под твою милост«. — В разі, еслиб по молебні відправлялась суплікація, »Под твою милость« належить відспівати по суплікації.

Цього порядку молебна належить придержуватися в перемиській Епархії як у світських так у монастирських церквах.

Увага: В висче поданий спосіб можна з оправданих причин уложити молебні на празники Господські, Богородичні і декотрих Святих і за позволенням Еписк. Ординаріату відправляти їх прим. з нагоди храмового Святого, і т. и. В сім случаю молитву до відчитання по Євангелію належить взяти з дотичного акафіста сли є, а сли такого нема, ограничитися на відмовленню з народом 3. »Богородице Діво« кожде віддільно, при чім священник заподає народови голосно намірення словами: »Помолімся за свят. Вселенського Архієрея, Епископів священників і всіх вірних«. — Всі: »Богородице Діво«. »Помолімся о навернення грішників«. — Всі: »Богородице Діво«. »Помолімся о добрих і ревних священників і о.....« — Всі: »Богородице Діво«.

Примічається, що і в молебнах в яких відчитуємо по Євангелію осібну молитву, можна по сій молитві відмавлати з народом висше згадані 3. »Богородице Діво.«

Евент. проповідь має священник по Євангелію, зглядно по отпусті перед суплікацією.

Ч. 40 орд. Зарядженне на час постів в р. 1921 згл. до Великого Посту в р. 1922. Піст, захований в дусі покаяня, приносить дуже великі користи для кожного християнина, бо відриває нашу душу від річей, що милі нашим змислам і звертає єї до річей небесних. Тому то дуже радіби Ми були з сего еслиби вірні повірені Нашій опіці, заховували строгі пости наших предків.

В виду однак теперішних тяжких обставин, уважаємо за вказане уділити Всч. Священству і вірним Нашої Епархії розрішення на м'ясні страви на всі дні сегорічного Великого Посту і инчих постів аждо Великого Посту в р. 1922.

виключно, з виїмком кожної середи і п'ятниці і цілої страстної седмиці.

Де би однак заходила конечна потреба дальше ідучого розрішення, там уділяємо Всч. ОО. Душпастирям, Катехитам і Сповідникам власть розрішати і в висше застережені дні з виїмком одної св. Вел. П'ятниці.

Особи користаючі з розрішення, відмовлять звичайно приписані в таких разях молитви. Рівночасно замічається, що особи хорі, або ослаблені в наслідок недуги, жебраки, тяжко працюючі, жінки бременні і кормлячі діти, родини, котрих голова дому не допускає інших страв, не є обов'язані до посту.

Повисші розрішення від посту подадуть Всч. ОО. душпастирі, згл. катехити, своїм вірним до відома в мясопустну неділю.

На пасхальну сповідь визначаємо, подібно як в минувших роках, з причини браку священиків, довший час, а іменно від І. понеділка св. Великого Посту аж до Празника Пресв. Тройці.

Всч. ОО. Душпастирі і катехити нехай доложать усіх старань, щоби як найлучше приготувати нарід до достойного прийняття св. Тайн, при чім не залишать звернути їх увагу на часте і щоденне св. Причастіє (гл. Архієрейське послання о частім і щоденнім св. Причастію — Вістник епарх. з р. 1911), і на перше св. Причастіє дітей (гл. Архієрейське послання о першім св. Причастію дітей з р. 1914).

Пригадується, що Всеч. ОО. Душпастирі мають на час великодної сповіди власть розрішати своїх вірних від чотирох гріхів задержаних в Нашій Епархії.

В кінці уділяємо, аж до дальшого зарядження, всім ОО. сповідникам власть привертати каючимся утрачене право *petendi debitum conjugale, cujus jus amisit per supervenientem affinitatem e copula carnali habita cum consanguinea vel consanguineo sive in primo sive in secundo gradu suae uxoris resp. sui mariti*, що має ділатися в слідуєчий спосіб: по виголошенню форми розрішення св. Тайни Покаяня, має сказатися: «кромі сего властію Преосв. Епископови Йосафатови даною, а мені відпорученою, привертаю тобі право жадати довг супружій від свого мужа (жени), котре ти утратив(ла) через тілесний гріх зі спорідненою (зі спорідненим) твоєї жінки (твого мужа) поповнений. Во ім'я Отця і Сина і св. Духа. Амін.

Ч. 34/орд. В справі Служб Божих релігійного фонду.— Св. Отець Папа Венедикт XV. рішенням св. Зібрання з дня 24. падолиста 1920 Ч. 4714 призволив на протяг **3** літ Всч. ОО. Душпастирам перемиської Епархії, на котрих тяжить обовязок відправи **Служб Божих релігійного фонду**, лучити всі згадані Служби Божі до одної читаної кожного року. Позваляю всім Всеч. ОО. з сеї власти користати.

Рівночасно з покликом на тутешнє рішення Ч. 5686 з р. 1920 (Епарх. Відомости 1920 р. Ч. IV ст. 35) поновно взиваю всіх Всеч. ОО. Деканів, щоби найдальше до кінця марта с. р. особним письмом подали тут точний звіт :

1) в котрих парохіях тамошного деканату є душпастирі обовязані відправляти Служби Божі релігійного фонду ?

2) чи відправлено всі Служби Божі релігійного фонду за попередні літа до 1920 р. включно ?

3) если не відправлено, подати, за котрі літа, з яких причин, хто тоді був душпастирем даної парохії, чи вже помер, чи еще живе і до тепер душпастирює ?

4) чи Всч. ОО. Декани взивали нерадивих в сім згляді кон-деканальних священиків до сповнення обовязку ?

Справа відправи Служб Божих є дуже важна, відповідальність дуже велина. Маю проте повну надію, що на будуче так Всч. ОО. Декани, як і прочі дотичні ОО. Душпастирі належито сповнять в сім згляді свій обовязок.

Ч. 115/орд. Еписк. Ординаріят пригадує Всч. Духовенству, що закони Церкви забороняють священикам бувати на театральних представленнях в яких нарушується віру або обичайність, бувати на представленнях в кінах, брати участь в танцях і балях і управляти газардові гри в карти (прим. фербель).

Ч. 977. З огляду на нечуване, дуже скорим ходом поступаюче обезціненне гроша єсьмо поновно приневолені піднести канцелярійні такси, яких висоту отсим подаємо.

I. Такси подружні.

1) I ст. споріднення або посвоячення (чи рівний, чи мішаний)	.	.	.	300 Мк.
2) II-ий степень і III-ий з II-им	.	.	.	250 „

3) III-ий степень і IV-ий з III-им	200	„
4) IV-ий степень	100	„
5) <i>Impedimentum criminis neutro machinante</i>	300	„
6) Інші розрішення подружні	100	„

II. Грамоти і інші оплати.

1) Такса при інституції на парохію	300	Мк.
2) Такса з нагоди одержання завідательства парохії або сам. сотрудицтва	100	„
3) Такса за звичайне сотрудицтво	25	„
4) Грамота на благословенне церкви, каплиці, кладовища, дзвонів, престола і т. п.	100	„
5) Грамота відпустительна з дієцезії або при- няття до дієцезії	300	„
6) Грамота розрішення <i>ab irregularitate ex de- fectu et delicto</i>	200	„
7) Антимінси	300	„
8) Грамота рукоположення і судовласть в св. Тайні Покаяння	50	„
9) Грамота на всякі відзнаки і похвали	300	„
10) Подання о виеднання коніруи, службових додатків, дорожняного додатку, запомоги	40	„
11) Подання о парохію (кожде з осібна)	20	„
12) Всякі інші подання	10	„
13) Затвердження нафтового контракту	1—2%	„

III.

Судові такси і всякі інші підносяться в трое тільки, як се було подано в III ч. Епарх. Відомостей з р. 1920 ст. 24.

Ч. 760. — Візитація шкіл. — Взивається всіх шкільно-ординаріятських оо. комісарів, щоби звізитували всі приділені їм школи і предложили Еписк. Ординаріятові точне і вірне справоздання о стані науки релігії в школах і о релігійно-моральнім поведенню молодежи найдалше до 15. липня с. р.

ОО. Деканатам поручається допильнувати виконання сего розпорядження.

Ч. 978. З покликом на тутешнє рішення оголошене під ч. 6870 в IV ч. »Епархіяльних Відомостей« з 1920 р. взиваєся тих Всч. ОО. Деканів, що доси його не виконали, о як найскорійше предложення виказів ушкоджених війною церковних і парохіяльних будинків.

Викази мають бути зладжені через ОО. Деканів сумарично з цілого деканату з докладним виповненням всіх рубрик. Предкладані викази поодинокі через ОО. парохів, як не відповідаючі рішенню, мусілиби бути звернені.

Примічаєся, що в рубриці 5. квестіонаря має бути замість »дата відбудови церкви« — »дата **будови ц.**« —

В замітці належить подати також приблизний кошт огороження церкви згл. парохіяльного обійстя, коли оно де зістало знищене.

Ч. 45/орд. — В справі вношення подань на парохії через недавно інституованих парохів. — Лучається, що декотрі парохі, ледви обняли свою парохію, вносять вже подання на инчу.

Ідучи проте за гадкою Церкви, яка уважає часту зміну душпастирів в парохії за шкідливу для вірних, — і уважаючи, що три роки це найкоротший час в яким парох може в парохії зачати з користю працювати, заряджую, що жаден парох, що отримав парохію не може, без позволення Еписк. Ординаріяту, перед впливом трьох літ, вносити подань о надання йому инчої парохії.

† ЙОСАФАТ

Епп.

Ч. 24/орд. В справі практик спіритистичних і наук теософічних. Рівномірно з загальним занепадом віри і обичаїв в народах, поширюються практики »викликування духів« і так звані теософічні науки. Пригадую Всеч. Отцям, що так одні як другі суть Церквою рішучо осуджені.

Святійший Отець затвердив в тім предметі рішення Найвисшої Св. Конгрегації Sancti Officii, а іменнно в цвѣтні 1917 р. на запитаннє: „An liceat per MEDIUM, ut vocant, vel sine MEDIO, adhibito vel non hypnotismo, locutionibus aut manifestationibus spiritisticis quibuscumque adsistere, etiam speciem honestatis vel pietatis praeseferentibus, sive interrogando animas aut spiritus, sive audiendo responsa, sive tantum aspiciendo, etiam cum protestatione tacita vel expressa nullam cum malignis spiri-

tibus partem se habere velle“ відповідь: „NEGATIVE IN OMNIBUS.“ А в липни 1919 р. на запитання: „An doctrinae quas hodie theosophicas dicunt, componi possint cum doctrina catholica; ideoque an liceat nomen dare societatibus theosophicis, earum conventibus interesse, ipsarumque libros, ephemerides, diaria, scripta legere“ відповідь: NEGATIVE IN OMNIBUS.

Не забуваймо на се, що і в нас сі блуди промощують собі дорогу.

Ч. 7025. — Обезпечення будинків церковних і парохіяльних. — Парохіяльні Комітети не здають собі на жаль належито справи з теперішних валютних відносин та забезпечують церковні та парохіяльні будинки все єще після передвоєнних вартостей, які в ніякім відношенню не стоять до нинішніх цін матеріялів бидівельних і роботизни. На случай пожежі обезпеченого об'єкту товариство обезпечень не виплатить більшого відшкодування як обезпечена сума, яка знова на теперішні відносини не вистарчає часом навіть на саме упрятання згарища. За тим йдуть взаїмні нарікання і жалі, бо брак фондів на відбудову церкви чи дому парохіяльного в дорозі конкуренції, викликає напруження в парохії, декуди при нинішніх обставинах є впрост неможлива, та в дальшій консеквенції потягає за собою відступство від нашого обряду а навіть Церкви. Щоби зарадити лиху, Еписк. Ординарят видиться спонуканим видати слідуючі зарядження:

Всі Всеч. ОО. Настоятелі парохії (т. є. парохи, завідателі, сотрудники управляючі і самостійні) виготовлять залучений ту квестіонар — осібно для матерної а осібно для кожної з дочерних церковей, і предложать єго найдальше до 14 днів своєму Урядови деканальному;

Всч. ОО. Декани отримавши всі квестіонарі з цілого деканату, по належитім їх провіренню, осудять в протягу других 14 днів колегіяльно з двома сусідними священиками подану ОО. парохами вартість кожного будинку і установивши спільно висоту маючоїся обезпечити суми від кожного поодинокого будинку з осібна після теперішньої їх дійсної вартости, закомунікують своє рішення поодиноким ОО. парохам. В протягу третих 14 днів мають всі ОО. настоятелі парохій подбати о засідання членів Комітету парохіяльного, а то в ціли переведення ухвали в справі

піднесення квоти забезпечення поодиноких будинків церковних і парохіяльних до висоти означеної Урядом деканальним і вслід за тим зголосити повзату ухвалу до товариства вз. обезп. «Дністер» у Львові з відповідним грошовим задатком, повідомляючи рівночасно о тім свій Уряд деканальний. Еписк. Ординарят кладе велику вагу на скрупулятне чим скорше переведене сего приказу всіми Всч. ОО. Деканами і Настоятелями парохій і домагаєся управильнення сеї для нашої Церкви і обряду многоважної справи з огляду на законну охорону майна церковного і парохіяльного, та поручає при тім Всч. ОО. Деканам на найблизшій деканальнім зборі управильнити остаточно забезпечення всіх наших церковей і парохіяльних будинків в нашім товаристві «Дністер».

Всеч. ОО. Декани пришлють звіт в сім ділі найпізнійше до кінця мая.

Всч. ОО. Настоятелі парохій поучать і своїх парохіян при різних нагодах, щоби і вони підвисшили обезпечене своїх будинків до висоти їх теперішньої вартости, щоби на случай пожежі захоронили себе від дальшого зuboження і матеріяльного занепаду.

Ч. 460. Речинець конкурсних іспитів о душпастирські бенефіції в р. 1921. — Конкурсний іспит о душпастирські бенефіції відбудеся в днях 24. 25 згл. і 26 мая і 18, 19 згл. і 20. жовтня с. р. Кандидати бажаючі приступити до сих іспитів мають внести свої прошеня о припущенє до іспиту через свої Уряди деканальні в веснянім речинци найпізнійше до 1. мая, а в осіннім речинци найпізнійше до 30. вересня.

Священики, які перший раз приступають до іспиту, мають до свого прошеня долучити грамоту першого свого поставлення в душпастирстві на доказ, що скінчили три повні роки служби, а перед самим іспитом мають виказатися письменно виробленими проповідями від часу, коли їх введено в душпастирську службу згл. в обовязки катехита відповідно до тутешного розпорядку з дня 19. марта 1918 ч. 2836 (Вістник Епарх. Перем. 1918 ст. 57).

Ч. 48/орд. Іспит і свячення укінчених богословів. — Кандидатів духовного стану, що покінчили богословські

студії, взиваєсь отсим, щоби дня 22. марта с. р. явились до іспиту з богословських предметів. По іспиті подасться до відома речинець свячень.

Рівночасно пригадуємо тутешний розпорядок Ч. 3259 з р. 1820 (Епарх. Відомости з р. 1920 Ч. IV ст. 37 і 38), силою котрого Всч. ОО. Душпастирі є обов'язані в совісти трикратно в неділі і свята оголошувати про намір приступлення до свячень сих кандидатів, якіби находилися в об'ємі їх парохій.

Згаданих кандидатів поручаємо молитвам Всч. Священства з тим, щоби і вірних заохотили до горячих молитов в сім намірі, щоби Бог дав нам добрих і ревних священиків.

Ч. 35/орд. В справі редукції Служб Божих. — Подаю отсим до відома Всч. Духовенства, що св. Ап. Престол рішенням св. Зібраня для Східної Церкви з дня 24. падолиста 1920 Ч. 4712 уділив мені важну до дня 23. падолиста 1923 р. власть давати позволене а) лучити датки вірних на Служби Божі в сей спосіб, що священик побирає на одну читану Службу Божу квоту, яка відповідає 6 італійским лірам; б) лучити фундаційні Служби Божі і Служби Божі релігійного фонду до квоти поданої під а); в) замінювати Служби Божі співані, хотяйби навіть фондовані, на читані і рівнож їх лучити після норми поданої під а); г) лучити датки вірних на співані парастаси, паракліси і акафісти до квоти, яка відповідає 4 італійским лірам, а на читані до квоти, яка відповідає 2 лірам італійским.

Священики бажаючи користати з сеї уділеної мені власти, віднесуться до Еп. Ординаріату, залучуючи до подання 30 мк. яко таксу на канцелярийні видатки.

† ЙОСАФАТ
Епп.

Ч. 36/орд. Дарованє неправно редукованих Служб Божих. — В часі деканальних зборів, які відбувалися в моїй присутности, прийшов я до пересвідчення, що декотрі ОО. Душпастирі самовільно лучили двокоронові і висші датки на Служби Божі до 20 корон і більше і то вже від 1915 року.

Щоби зарадити цьому лихови, я віднісся до св. Ап. Престола з прошеннєм, щоби зволив дарувати всі в той

спосіб не відправлені ще Служби Божі. І св. Ап. Престол рішенем св. Зібраня для Східної Церкви з дня 24. падолиста 1920 Ч. 4711 прихилився до мого прошення, доповнюючи що бракує, зі загального Скарбу Церкви.

З особливійшою проте радістю в серцю, що можу, силою цієї уділеної мені від Апост. Престола власти сплатити цей залягаючий перед небом довг, я отсим, всіх Отців моєї Епархії і кожного з осібна, що в тім згляді провинилися, **звільняю за минуше** від відправи залягаючих ще а без жадної власти получених і мнимо відправлених Служб Божих, і перестерігаю всіх перед Богом і власною їх совістю від подібних фатальних промахів на будуче, яких — слиби їх передчасна смерть постигла, не моглиби спокутувати і через цілу вічність.

Прошу дотичних Всеч. Отців щоби, сли можуть, відправили по одній Службі Божій в моім наміренню.

† ЙОСАФАТ

Епп.

Ч. 116/орд. Взаїмні відношення межи парохом і сотрудником як також заступником пароха.

1. Парох є управителем парохії і сотрудник не може нічого нового, що не є приписане предпринимати або запроваджувати без відомости і позволення пароха. А еслиби уважав, що в парохії діються які неправильности, а парох не хотівби дозволити на їх усунення, має то представити настоятелеви деканату і примінитися до его заряджень; а еслиби то заряджене декана не усувало тих неправильностей, має ту справу предложити Епископови і до його заряджень примінитися.

2. Сотрудник має парохови як свому безпосередному настоятелеви оказувати почитанє і послушеньство. Парох же має сотрудника уважати як свого брата і як з братом з ним обходитися; не повинен его занадто обтяжати, а спільно з ним трудитись в винограді Христовім.

3. Если парох є цілком неспосібний до управи парохії, а сотрудник отримає право управи, і тоді повинен пароху оказувати належите почитанє.

4. Сотрудникови, котрий у всім заступає пароха, прислугують всі права і обовязки властиві пароху, а

з виїмком прнмінення св. Літургії за нарід, котре тяжить на пароху; если же заступає лише в части, то єго права і обовязки виражаються в грамоті поставляючій.

5. Парох обовязаний давати сотрудиикови третю часть всіх доходів так в грошах як натураліях а також з чистих доходів з ґрунту, з виїмком саду, городу, ліса і терену нафтового і т. п. по стягненню третьої части квоти вчисленої парохови в конґруу і третьої части податку.

6. Если парох побирає дрова на опал понад 12 сятів (48 куб. метрів), то має дати з надвижки третю часть сотрудиикови за зворотом коштів рубання і доставки, коли парох ті сам поносить.

7. Парох має постаратися для сотрудиика о відповідне помешкання з городом. А колиби коло помешкання не було городу, то має єму з найблище віддаленого ґрунту від помешкання сотрудиика, а до управи городовини спосібного, виділити одну часть в обшарі рівнаючимся що найменше третій части того обшару, який займає сад і город пароха.

8. Если парох обрабляє сам ґрунт ерекціональний, тоді припадає для пароха дві третини за оброблення ґрунтів і зібрання плодів, а з третьої третини припадає $\frac{2}{3}$ парохови а сотрудиикови $\frac{1}{3}$ часть.

9. Если парох не обрабляє сам ґрунту ерекціонального, лиш дає людям на спілку, то сотрудиик має першенство до сеї спілки і тоді обрабляючому ґрунт припадає дві третини або половина (після місцевого звичаю) а з третьої третини (а зглядно половини) припадає парохови дві часті а сотрудиикови трета часть. Солома не може бути продана, лиш має бути зложена на ґрунті а обірник має бути вивезений на ерекціональний ґрунт тим, котрий його обрабляє.

10. Если парох віднаймає ґрунт ерекціональний за гроші, то передовсім має першенство до винаймлення сотрудиик; і винаймаючому не вільно піднямити, але має або сам обрабляти той ґрунт або дати людям на спілку. Если винаймив сотрудиик, тоді весь дохід з плодів належить до сотрудиика; если же хто инший, то має той дати з чистого доходу сотрудиикови третю часть (як висше, коли парох сам обрабляє ґрунт) і то все має бути виразно в контракті винайму застережене. Солома має бути спожита на ґрунті, а винаймаючий ґрунт має обірник вивезти на ґрунт ерекціональний.

11. Доходи канцелярійні і з нагоди вінчань, належать до пароха. Єслиже сотрудник провадить також канцелярію, або вінчає, то з доходів канцелярійних або вінчання належить йому трета часть.

12. Єсли парох отримає кількатижневу, або кількамисячну відпустку, тоді що до доходів має парох зі своїм заступником, єсли такий не є сотрудником, заключити окрему угоду дотично доходів і ту угоду предложити Епископови до відома.

13. Єсли священник сусідний заступає хорого або перешкодженого або відсутного пароха, не може жадати винагородження за священодійства понад третю часть поборів.

14. Умови з парохіянами в справі винагородження за треби церковні не сміє ділати сотрудник, хибаби мав окреме поручення пароха, іно в тій справі сторони відослати до пароха.

15. Милостині на Служби Божі, парастаси, молебні, акафісти, водосвятте і т. п. побрані сотрудником від парохіян, має тойже давати парохови і они припадають в цілости тому, хто їх відправить. Відправляти же їх мають в рівній части парох і сотрудник о скільки не противиться воля жертвуючого. Милостині же на Служби Божі і пр. дані сотрудникови від непарохіян, може сотрудник сам відправляти і цілу милостиню собі задержати.

16. Парастаси, молебні, акафісти і т. п. складані, т. зв. соборні, як також парастаси в днях поминальних, уставом або звичаєм впроваджені належать до поділу в $\frac{2}{3}$ до пароха, а в $\frac{1}{3}$ до сотруднака, без огляду хто їх відправляє.

17. Датки при обході з свяченою водою по парохії і полях, як також при посіщенню домів з молитвою перед празниками Рождества Христового і Воскресення, де той звичай заховується, належать також до поділу: $\frac{2}{3}$ для пароха а $\frac{1}{3}$ для сотрудника, без огляду, котрий з них ті дійства словняв.

18. Наколиб сотрудник зістав перенесений в протягу року т. є. межи 25. марта одного року і 24. марта другого року, тоді з ґрунтів припадають йому лише *pro rata temporis*, а решта має зложитися у пароха для будучого сотрудника *pro rata temporis* від дня введення на ту посаду. Проте так парох як сотрудник суть обовязані провадити точний і совісний рахунок з побраних ним плодів земних.

19. Если сотрудник є змушений удатися на відпустку для поратовання здоров'я, або з іншої причини і парох его сам заступає, не тратить через то припадаючих для него доходів.

20. Если парох поручить яке священодійство сотрудинови, а той того не виповняє без важної і справедливої причини іно сам парох, сотрудник не має права до поділу доходу з того священодійства.

21. Парох є обов'язаний мешкати в домі парохіяльнім близько своєї церкви, може однак Єпископ зі справедливої причини дозволити де інде мешкати, скоро дім не є так віддалений, щоби парохіяльні дійства на тім терпіли.

22. Вільно парохови бути відсутним найбільше через два місяці чи то тяглих чи перерваних, хибаби після суду Єпископа вимагала потреба довшої або лише короткої відсутности.

23. Парох (а також сотрудник і завідатель парохії) не заховуючий закона о резиденції, маючи також дозволення від Єпископа не резидувати, позбавляється всіх плодів і доходів парохії за час відсутности. Доходи припадають в половині для його заступника а другу половину має заступник віддати Єпископови, котрий ті призначить або на церков, або на сироти, або на бідних.

24. Если парох зістане насильно вивезений, або виселений, то його заступник має право до побору доходів епітрахильних і плодів земних таке саме як сотрудник, котрий припадаючу часть для пароха ($\frac{2}{3}$) має віддавати родині пароха.

25. Де є два сотрудники, половина доходів чистих з плодів і епітрахильних належить парохови, а друга половина сотрудникам в рівній части. Де є три сотрудники, парох побирає $\frac{2}{5}$, а сотрудники по $\frac{1}{5}$ чистих доходів. Если є чотири сотрудники, побирає парох $\frac{2}{6}$, а сотрудники по $\frac{1}{6}$ части так, що парох побирає все два рази тільки, що кождий сотрудник. Такий сам поділ має заховатися доходами канцелярійними і за вінчання, если канцелярію провадять і вінчають також сотрудники. В кождім случаю має парох право стягнути з доходів квоту почислену йому

в конгруу, а осталисть доперва ділиться між парохом а со-трудниками.

Повищі приписи обовязують з днем оголошення.

До експонованих сотрудників вони не відносяться.

Ч. 117|орд. — Постанови при поділі парохіяльних до-ходів в інтеркалярнім році.

1) Рік інтеркалярний починається від дня опорожнен-ня парохії чи то через смерть чи перенесення пароха і ся-гає до 24. марта слідуючого року.

2) Офerti на аренду ґрунтів ерекціональних в році інтеркалярнім мають вносити спільно вдовиця (а зглядно си-роти) з завідателем парохії.

3) Виарендований ґрунт не вільно підарендувати, як це застерігається уже в контрактах аренди, но вдова і за-відатель мають той ґрунт спільно зглядно по половині, ко-ждий свою часть, обсівати і плоди збирати. Єслиби то бу-ло для них неможливим, то мають ґрунт відступити парохі-янам до оброблення, обсіяння і зібрання плодів після місцевого звичаю і тоді мають зібрані плоди поділити в той спосіб, що обсіявший має дістати половину зглядно дві третини, а друга половина зглядно третина має поділитися між вдовицю і завідателя *pro rata temporis* то є: від 25. мар-та до дня смерти пароха ціла часть парохови згл. його родині, а осталисть має бути поділена по половині між за-відателя і вдовицю.

4) Завідатель парохії має давати вдовиці половину до-ходів за похорони і вінчання в грошах і натураліях. Ін-ші доходи як стипендії на Служби Божі, акафісти, пара-стаси і т. п. належать в цілости до завідателя і з того за-відатель не є обовязаний давати вдовиці нічого хиба поло-вину хліба. З соборних парастасів в днях поминальних уста-вом церковним і звичаєм місцевим введенних, як також з ака-фістів, параклисів і молебнів т. з. соборних.

5) Єсли рік вдовичий с. є. рік від смерти пароха, кін-читься в місяцях по 25-ім марті, то можуть вдовиця з заві-дателем внести знова спільну офertу на виарендовання ґрун-тів ерекціональних і обробляти їх як сказано п. 2. і тоді поділ має діятися в слідуючий спосіб:

а) хто обробив і обсіяв поле та зібрав плоди отримає умовлену частину;

6) позістала частина то є половина згл. третина зібраних плодів має поділитися *pro rata temporis* між вдовицю і завідателя по половині а осталисть припадає новому парохви по звороті чиншу заплаченого вдовицею і завідателем *pro rata temporis*. Так само має уложитися поділ з сіном, картофлями і іншими плодами огородовими. Солома і паша позістає на ґрунті, но так завідатель як вдовиця можуть припадаючою на них пашою і соломою кормити свій інвентар аж до 24. марта слідуючого року.

7) Опорожнена парохія буде обсаджена сталим парохом в рік по єї опорожненню.

8) Наколиби заходила потреба обсадження парохії сталим парохом перед скінченим роком, тоді обовязки завідателя для вдовиці приймає аж до кінця року вдовичого — парох з тим, що не є обовязаний ділити ся доходами з похоронів і вінчань.

9) Єсли не позістала вдовиця ані сироти, тоді відпадає рік вдовичий і оферту на аренду ґрунтів вносить сам завідатель, а поділ з зібраних плодів по стягненню коштів оброблення, обсіву і збірки має ділитися між завідателя і пароха *pro rata temporis* від 25. марта одного року до 24. марта слідуючого року за зворотом чиншу за аренду ґрунтів завідателем *pro rata temporis*.

10) Наколиби якась часть ґрунту ерекціонального не могла бути обсіяною, то може бути винаймлена на пасовиско за гроші, а тими грішми має зділатися поділ між інтересованих *pro rata temporis*.

11) Завідателі парохій суть обовязані провадити точні рахунки з обсіяних ґрунтів і зібраних плодів, після котрих мають в своїм часі наступити поділи.

Повищі приписи обовязують з днем оголошення.

Ч. 118/орд. Додаткова інструкція в справі доказів смерти супруга. — До інструкції оголошеної в Епар. Від. з р. 1919 Ч. II. стор. 23 в справі доказів смерти першого супруга при поновнім вінчанню повдовівшої сторони додаєсь слідуюче:

1) Поручаєсь Всч. ОО. Душпастирям оголосити в церкві, щоби всі особи, котрих рідня загинула в часі світової вій-

ни, а актів їх смерти правдоподібно нігде не записано, бо старання о видістання їх свідоцтв смерти суть безуспішні — повносили до Судів цивільних прошення о узнання дотичних осіб за померших. Належить поучити при тім парохіян, що повинні се зробити зі згляду на правні відносини їх до цивільних властей (в справах маєткових, спадкових) а також щоби вдови, коли будуть мати нагоду поновно вступити в стан супружій, не потребували вичікувати на рішення Судів, і через це поносити втрати моральні і матеріяльні.

2) До точки 3 (повні докази) на стор. 24 подаєсь слідує: Коли Душпастир отримає від сторони оречення Суду цивільн. о смерті дотичної особи, а не має певности, що Суд цив. опер своє оречення на певних доказах, то не належить надсилати до Епарх. Суду супр. лише само оречення з запитом, чи можна на підставі сего оречення припустити повдовівшу сторону до поновного вінчання, але треба від інтересованої особи вивідатись, яких свідків покликував Суд цив. до переслухання, і з тими свідками по зложенню присяги списати (після інстр. стор. 25 точ. 4) протоколи, які враз з ореченням Суду цив. і заподанем гадки Душпастиря переслати до Епар. Суду супр. до порішення. Если Суд цив. опер своє рішення не на зізнаннях свідків а лише на якихсь урядових повідомленнях, то належить просити Суду о відписи тихже.

Прошення без докладного описання справи і без протоколів зізнань заприсяжених свідків будуть звернені безуспішно.

До прошення о узнання за помершого одного супруга, належить долучити свідоцтво їх вінчання.

До Епарх. Суду супр. можна вносити прошення о узнання дотичної особи за помершу аж тоді, коли Суд цив. видав в сій справі остаточне рішення.

До точ. Б. стор. 24.:

В польським військовім Ур. пар.

1) в Перемишлі знаходяться метрики смерти слідуєчих полків бувшої австр. угор. армії: піхоти: 9, 10, 40, 45, 77, 89, 90; уланів: 6 і 3, артилер.: 2, 102, 24, 124, 59, 159; артилер. форт.: 3, гірської 10, 24, кінної арт. 6. — Трену 10, Сапер. 10, Піонерів 10, стрільців пол. 4, 14.

2) з Кракові (Dziekanat polowy D. O. G.) піх.: 1, 13, 20, 54, 56, 57, 93, 100, Уланів 1 і 2, Драгонів 12, Батал. стріль.

полевих 5, 13, 16, Саперів 1, Трен. 1, тяжка арт. 2, 5, 12
полев. арт. 5, 7, 12, 105, 112, 148, 155.

3) у Львові (Dziekanat D. O. G. ул. Францішканська ч. 3)
піх.: 15, 24, 30, 41, 55, 58, 80, 95; Улан.: 4, 7, 8, 13;
Арт.: 111, 130, 11, Батал. сапер. 11, трен. бат. 11, батал.
стріль. пол.: 18, 27, 30, драгонів 9. До тих Урядів пар.
можна удаватися по метрики смерти жовнярів що служили
при тих полках.

В прошеннях порадно просити також о заподання, де
находиться кадра ліквідаційна сего полку, если акту смерти
не ма записаного в Ур. пар., бо кадра лікв. може також
заподати, що сталось з дотичним жовняром.

До Відня можна удаватись по метрики смерти до поль-
ського уряду метрик воєнних Wien VII. Stiftskaserne III сходи I
покій ч. 37—38.

Пригадуєсь Всеч. ОО. Парохам 1) що перед остаточ-
ним рішенням справи, невідільно сторонам голосити оповідий;
2) що в прошеннях о узнання дотичної особи за помершу:
а) справа має бути *основно* описана, б) свідки мусять бути
заприсяжені (роту присяги належить долучити до протоколу),
в) зазначити, що всі пошукування за метрикою смерти були
безуспішні (залучити відповіді дотичних урядів.)

Ч. 1096. Пошукуєся метрики смерти Івана Лучковського.
— „Микола Лучковський, обр. гр. кат., літ 42, с. бл. п.
Івана і Йосифи Боярської, муж Марії з Пеленських, в р.
1915 в часі інвазії російської виїхав фірою з Перемишля
до Комарна і в дорозі пропав без вісти.

Жена пропавшого просить Всч. Уряди парохіяльні,
передовсім на лінії Мостиска-Комарно, о переглянення ме-
трикальних книг, чи в котрій з тих парохій не похоронено
єї мужа і о ласкаве і прилюдне оголошення в церкві, чи
хто не чув і не знає що небудь про него. Ласкаві вісти
просить слати на адресу гр. кат. катедр. Уряду парохіяль-
ного в Перемишлі.

За понесені труди і кошта зобов'язуєся підписана ви-
нагородити з вдячністю.

Марія з Пеленських Лучковська

Ч. 42/орд. Заява о. Льва Шумського. З початком 1919 р. в числі 23 і 24 „Станиславівської Республіки“ помістив я статтю »З духом часу« незгідну з наукою католицької Церкви о Її устрою. Статтю сю в цілості відкликую а за мимовільне і не зі злої волі зділане згіршення отсим перепрошую.

Стрілки дня 27. січня 1921 р.

о. Лев Шумський
зав. парохії.

Ч. 954. — Іспитований церковний дяк Антін Ласовський перебуваючий в Самборі ул. Конарского 7. пошукує посади (по можности ближше Самбора або Дрогобича). Крім дяківства може провадити писарку громадску, крамницю або касу.

Ч. 43/Орд. — В справі звільнень від конкурсних іспитів.

Пригадуєть ся, що подання о звільнення від конкурсних іспитів можуть вносити лишень ті Отці, що мають до цього всі услівія приписані Львівським Синодом — (Дод. XXXVII, т. XXXI).

Ч. 642. Обовязок зголошення вінкульованих на цілі церковні облігацій австр. воєнної позички. — На основі рескрипту Намісництва з 29. січня 1921 Ч. ⁵⁵⁹⁷/₁₉₁ XI а взиваєся Всеч. Клир, щоби в речинци до 15. марта 1921 зголосив всі облігації австр. воєнної позички чито вінкульовані на цілі парохій, церковей або богослужебних фондаций чито набуті за гроші скарбони церковної до реєстрації в своїх Урядах податкових зглядно в других місцях, вказаних в оповіщенню Генеральної Делегатури Правительства з 11. січня 1921 уміщеного в газеті Львівській з 28. січня 1921 ч. 22.

Ч. 119/Орд. Взиває ся всіх ординаріятских ОО. відпоручників до шкільних окружних Рад, котрі до тепер еще не предложили Еписк. Ординаріятові справоздань зі своєї діяльности в тих Радах за рік 1920, щоби зділали це найдальше до кінця марта с. р. Ті ОО. відпоручники, що не предкладали тут справоздань від 1914, мають подати короткі справоздання також за тамті літа.

II. ЧАСТЬ.

Додаток до Епарх. Відомостей.

До нинішних Епарх. Відомостей долучаємо другу часть в формі додатку. Так робити будемо і на будуче, коли це-го покаже ся потреба.

Які звідомлення будуть могли найти місце у цій части нашого урядового часопису, Всеч. Отці згодом пізнають. В кождім случаю живий заклик до праці на Христовій ниві, розкриття нових середників для розбудження релігійного життя в нашім народі і межи священством, зглядно для відвернення від нього грозячих небезпек, буде можна поміщувати у цій части.

Ціль наша є: оживити духа у нашого, воєнним лихоліттям прибитого духовенства і затіснити звязь, яка його лучить зі своїм Єпископом.

В справі товариств. Богато товариств і світських організацій звертаєть ся до Єписк. Ординаріату з проханням о поручення Всеч. Духовенству їх акції збирання складок.

Єписк. Ординаріат буде поручувати відозви цих товариств; — при тім звертає однак увагу Всеч. Отців, що Всеч. Духовенство, сли дбає дійсно о свою повагу, мусить на перше місце класти свій обовязок старання ся о заспокоєння потреб дієцезальних, якими суть передівсім: духовний семинар, вдови і сироти по священниках, сироти дієцезальні приміщені через Тов. »Епарх. Поміч«, поміч для канцелярії Єписк. Консисторії і т. и.

Гадаємо, що це не потреба при тім пригадувати Всеч. Отцям, що всяка акція Всеч. Духовенства повинна бути ведена не осібняком, але спільно. Світські організації змагають все до того, щоби до своєї акції заангажувати Духовенство одинцем, як кажуть без »контролі« їх єпископа, бо знають, що в цей спосіб можуть легше впрягнути священника у працю навіть за шкідливі для Церкви кличі, — від яких не є вільна майже жадна з теперішних світських організацій.

Так було все, так є тепер, так буде і по кінець світа. Тому не дивувати ся нам цьому, але обережними бути

належить зі згляду на спасення власної душі. Бо історія Христової Церкви учить нас, як небезпечною грою для спасення душі священика є така праця одинцем. З konieczности, здається несвідомо, так якимсь мимо волі, найде себе священик в рядах борців за »ідеали«, що ідуть часом в розріз не лишень з дисципліною, але навіть і з вірою католицької Церкви.

Не забуваймо отже, що в єдності сила!

Подяка за жертви для сиріт. Складаючи щиру подяку оо. Парохам і всім Жертводателям, що на наш поклик зложили в часі праздника Рождества Христового жертви на сироти, подаємо до відоми, що в найблизшій числі Епар. Відомостей буде оголошений виказ жертводателів і датків.

З російського православія. Відомо нам усім, яку пропаганду за росс. православієм розвивала Россія в нас і в Америці перед війною і в початках всесвітньої війни. Богато про се писалось, ще більше бачили ми і чули ми, тай дивом дивувались, звідки нараз так усі дотичні часописи і люде силувались між нашим народом заціпити духа церковного роздору. І, на жаль, не обійшло без таких, що дались увести, обманути; находились і такі, що лем ждали догідної хвилі. На щастя однак і одних і других не було багато. Капітал, вкладаний у те підприємство, слабо рентувався. Всеж таки кирина була киринею. Аж ось воєнна доля загнала багато-прегато наших людей до Россії, де могли з близька приглянутись »порядкам«, чистим обрядам росс. православної церкви. І диво! Навіть такі, що перше чули нахил до »руського православія«, приглянувшись йому в очі і в серце безпощадно його скритикували. А наш чоловік має змисл критичний. Одна лише величавість росс. церков йому запонувала; але більше нічо; навіть саме росс. правосл. духовенство бородаче не подобалось йому; ані мертва відправа богослуження, ані мертві незрозумілі, казбонні і то дуже рідкі проповіді, ані нічо инше не могло заспокоїти релігійного почуття наших людей. І вони тужно зітхали з далекої неволі за своїми католицькими, нераз бідненькими церквами, але повними Христового Духа, Христової правди.

Довголітна й інтензивна наша праця не булаб так осві-

домила людей про мертву галузь схизматицької церкви, як се зробила війна.

Або в Америці. Яку там пропаганду ширила росс. православна місія. А тепер? Сталося з нею те, що й з потоком, якого жерело висохне. Вибухла в Росії революція; керму державну захопили там елементи, ворожі всякій церкві; тож і для православної місії висохло жерело царських рублів, тай місія розбилася; а що ж з тими священиками, особливо з Галичини, які віддали були перше свої услуги сій рускій православній місії? Ото як оден з них, о. Симеон Милянч, пише тут до своїх родичів: »Богато з нас покинуло росс. православну церкву, і вже від двох літ приступили ми до греко-католицької церкви«.

Так то Пастир добрий громадить різними способами, чудними дорогами до свого стада і ті вівці, що не належали, або відривались від Його двора, щоб усі єдино були, щоб було одно стадо і один Пастир!

ХРОНІКА.

Іменовання.

Комісарами до іспиту з релігії при іспитах кваліфікаційних на учителів народних шкіл в учительській семінарії іменовані:

Ч. 3685/20. Впр. о Іван Волосяньський парох в Сокалі для Сокаля. Ч. 7558. Всеч. о. Іван Цегелик декан і парох в Сторожах вел. для Санока. Всеч. о. Іван Каміньський декан і парох в Залісью для Рудника, Впр. о. Кипріян Хотинецький декан і парох в Ярославі для Ярославія. Ч. 6068. Впр. і Всеов. Др. Василь Левицький пралат-схоліарх Капітули для Перемишля. Всеч. о. Іван Каміньський парох в Залісью для Кракова і Ряшова, Всеч. о. Володимир Дуркот. парох в Мисцовій для Ясла. Всеч. о. Теодор Мєрена парох в Ріпнику для Коросна, Впр. о. Франц Рабій парох в Самборі для Самбора.

Іспитователями при повисших іспитах іменовані: Світ. Др. Роман Решетило катихит гімн. в Саноці для Сянока, Всеч. о. Станислав Федорович катихит гім. в Ярославі для

Ярослава, Всеч. о. Никіта Булик парох в Дубні для Рудника, Всеч. о. Захарій Лехицький катехит жін. гімн. в Перемишлі для Перемишля. Ч. 3685. Всеч, о. Алексій Грицик катихит учительської семінарії в Сокалі для Сокаля, Ч. 6068. Всеч. о. Іван Урусский парох в Кракові для Кракова, Всеч. о. Йосиф Лозинський завідатель парохії в Волицек. для Ясла, Всеч. о. Богдан Полянський парох в Яблоніці польській для Коросна, Всеч. о. Андрій Пшепюрський парох в Тарнавці для Ряшова, Всеч. о. Михайл Ортиньський катихит учительської семінарії в Самборі для Самбора.

Ординаріятськими шк. Комісарями іменовані:

Ч. 4447. Всеч. о. Василь Полянський парох в Судовій Вишні і Ч. 6086. Всеч. о. Іван Косоноцький парох в Никловичах для шкіл деканату Судововишенського, Ч. 5977. Всеч. о. Володимир Вербенець парох в Берегах долішних для шкіл деканату Устрицького.

Ч. 6938. Всеч. о. Іван Косоноцький парох в Никловичах іменований дійсним деканом Судововишенським. Ч. 7850. Всеч. о. Даниїл Бодревич ім. деканом Порохницьким на місці увільненого на власне прошення Всеч. о. Антонія Дигдалевича пароха в Полнятичах.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 7042. Всеч. о. Яків Війтович на парохію Боднарка. Ч. 7044. Всеч. о. Володимир Мохнацький на парохію Тилич. Ч. 7045. Всеч. о. Даниїл Полошинович на парохію Ришкова воля. Ч. 7055. Всеч. о. Маріян Мишковський на парохію Перегримка. Ч. 7215. Всеч. о. Євген Сембратович на парохію Бахів. Ч. 7258. Всеч. о. Василь Мацюрак на парохію Попелі. Ч. 7601. Всеч. о. Пантелеймон Малецький на парохію Ріпчиці. Ч. 7873. Всеч. о. Василь Кункевич на парохію Прусік. Ч. 7874. Всеч. о. Матвій Хомань на парохію Лежайск. Ч. 8103. Всеч. о. Іван Грабець на парохію Висоцько вижне. Ч. 8405. Всеч. о. Петро Мазяр на парохію Розсохи. Ч. 181. Всеч. о. Григорій Хрущ на парохію Шоломиничі. Ч. 629. Всеч. о. Роман Ісайчик на парохію Середнє велике. Ч. 630. Всеч. о. Йосиф Бадан на парохію Завадка дек. Вис. Ч. 653. Всеч. о. Теодор Заболоцький на парохію Мігова. Ч. 652. Всеч. о. Стефан Козбур на парохію Ясінка масьова. Ч. 627. Всеч. о. Петро Лазурко на парохію Сливниця. Ч. 651. Всеч. о. Іван Волошинський на

парохію Сущиця вел. Ч. 749. Всеч. о. Омелян Марчак на парохію Боянець. Ч. 1233. Всеч. о. Станислав Гарасовський на парохію Себечів. Ч. 1232. Всеч. о. Володимир Кміцикевич на парохію Улицко. Ч. 1230. Всеч. о. Іван Калимон на парохію Кривча. Ч. 1234. Всеч. о. Матвій Демчук на парохію Кукизів. Ч. 1231. Всеч. о. Стефан Федоронько на парохію Нагірці.

Завідательства одержали:

- Ч. 6438. Всеч. о. Александер Стеранка в Гладишові з доїзджаючим в Смереківці.
 Ч. 6912. Всч. о. Лев Тиховський в Лімній деканату Добром.
 Ч. 3864. Всеч. о. Любомир Шарко в Честинях.
 Ч. 6991. Всеч. о. Андрій Бардаховський в Кривім д. Біцкого.
 Ч. 7156. Всеч. о. Василь Рудавський в Лопушанці хом.
 Ч. 7215. Всеч. о. Андрій Трешневський в Іскані.
 Ч. 7882. Всеч. о. Володимир Титар в Сіняві д. Сяніцького
 Всеч. о. Володимир Микулович в Буцеві дек.
 перем. загор.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 7061. Всеч. о. Юліян Плешлевич в Потеличи.
 Ч. 7099. Всеч. о. Михайло Вовчик в Тарнавці. Ч. 7209.
 Всеч. о. Михайл Попіль в Самборі. Ч. 7211. Всеч. о. Юліян
 Боберский в Сяноці. Ч. 7874. Всеч. о. Євген Ломницький
 в Лежайску. Ч. 7827. Всеч. о. Павло Процько в Ричигові.
 Ч. 7906. Всеч. о. Йосиф Добрянський сам. в Постолові.

Померли :

- о. Дмитро Габла парох в Радошицях пом. 16. XII. 1920.
 о. Ігнатий Гвоздович парох в Бірчи пом. 28. XII. 1920.
 о. Евгений Омеляньский парох в Бутинах пом. 9. I. 1921.
 о. Алексій Викович парох в Ольхівцях пом. 11. I. 1921.
 о. Леонтій Манастирський парох в Загірю (дек. Ком.)
 пом. 27. I. 1921. Всв. і Впр. **о. Іван Войтович** пралат Ар-
 хідіакон і декан перем. катедр. Капітули дня 4. марта 1921.
 Душі їх поручають ся молитвам Всч. Клира.

о. Стефан Мацюрak

Канцлер.

† ЙОСАФАТ

Єпископ.